

prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
Judecător: M. Țurcan
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu,

DECIZIE

2 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Ion Druță
Oleg Sternioală
Luiza Gafton

judecând recursul declarat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Departamentul
Instituțiilor Penitenciare împotriva Balțatu Alexandru, Balțatu Ina și Balțatu Andreea,
privind evacuarea din clădirea administrativă și radierea vizei de reședință,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, prin care a
fost respins apelul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare, fiind
menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 6 octombrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 24 aprilie 2016, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a depus o cerere de
chemare în judecată împotriva Balțatu Alexandru, Balțatu Ina și Balțatu Andreea,
privind evacuarea din clădirea administrativă și radierea vizei de reședință.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, în anul 2002, pârâtul Balțatu
Alexandru, împreună cu membrii familiei sale, Balțatu Ina și Balțatu Andreea, au fost
cazați în incinta clădirii administrative a Departamentului Instituțiilor Penitenciare,
situată pe str. Titulescu, 35, mun. Chișinău, pe perioada exercitării atribuțiilor de
serviciu. Spațiul a fost acordat în temeiul art.28 din Legea nr. 1036 din 17 decembrie
1996 cu privire la sistemul penitenciar (în redacția anului 2002). Totodată, a fost
menționat că Balțatu Alexandru a activat în cadrul sistemului penitenciar în intervalul
de timp din 12 mai 1999 – 7 octombrie 2010.

Astfel, în susținerea celor indicate mai sus, reclamantul a prezentat datele de la ÎS „CRIS „Registru” și datele din registrul de stat al populației, conform cărora pe str. Titulescu, 35, odaia nr. 97, mun. Chișinău, sunt înregistrați Balțatu Alexandru, Balțatu Ina și Balțatu Andreea.

În aceeași ordine de idei, a fost precizat că, în conformitate cu art. X din Legea nr. 90 din 4 decembrie 2009, a fost exclus art. 32 (28) din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar, care prevedea asigurarea colaboratorilor sistemului penitenciar cu locuințe de serviciu. În acest sens, începând cu 18 decembrie 2009, colaboratorii sistemului penitenciar nu beneficiază de dreptul de a fi asigurați cu locuință de serviciu, iar, la 29 noiembrie 2015, a intrat în vigoare Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015, cu privire la locuințe, care la capitolul III stabilește rapoartele juridice privind locuințele de serviciu.

Prin urmare, reclamantul a învederat că, în conformitate cu articolul 21 alin. (6) din Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015 în raport cu prevederile Legii cu privire la sistemul penitenciar, locuințele de serviciu pentru persoanele din sistemul național de apărare sunt administrate de către autoritatea administrației publice centrale competente, iar Departamentul Instituțiilor Penitenciare, în acest sens, nu este organ competent pentru a elibera locuințe de serviciu. Așadar, conform art. 4 din legea sus citată, locuința de serviciu reprezintă locuința acordată în locațiune, în condițiile legii, unor categorii de persoane pe perioada exercitării de către acestea a atribuțiilor funcționale.

În baza celor prezentate mai sus, reclamantul a relatat că a expediat în adresa pârâților somațiile cu nr. 5/859 din 25 februarie 2016 și nr.5/1878 din 31 martie 2016, prin care aceștia au fost avertizați despre eliberarea locuinței menționate în termen de o lună, iar în caz contrar îi vor acționa în instanța de judecată în vederea evacuării lor din locuința în cauză. Totuși, nu a fost primit nici un răspuns.

În continuare, reclamantul a invocat hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.351 din 23 martie 2005, cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile, conform căreia au fost aprobate listele bunurilor imobile, proprietate a statului, aflate în administrarea ministerelor, departamentelor și altor autorități ale administrației publice centrale, conform anexelor nr.1-22¹². Astfel, în această listă (anexa nr. 22 la hotărârea citată) a fost inclus bunul imobil din mun. Chișinău, str. Nicolae Titulescu, 35, cu suprafața de 568 m.p., și 5 nivele, care, începând cu 1 ianuarie 2007, se află în gestiunea Departamentului Instituțiilor Penitenciare, cu statut de clădire administrativă. Deci, din 6 august 2013, bunul respectiv a fost înregistrat la Î.S. „Cadastru”, iar acest bun imobil (inclusiv odaie nr. 97) nu are statut de spațiu locativ și nu poate fi utilizat pentru domicilierea persoanelor.

În același timp, instituția reclamantă a explicat că încăperile eliberate anterior în calitate de locuințe, actualmente, sunt necesare pentru utilizare ca birouri de serviciu a colaboratorilor din cadrul Departamentului.

În concluzie, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a opinat că nu mai este abilitat cu dreptul de a elibera/acorda locuințe de serviciu, iar persoanelor care rămân neîntemeiat în încăperile administrative urmează a fi evacuate pe cale judiciară.

Solicită Departamentul Instituțiilor Penitenciare, evacuarea lui Balțatu Alexandru, Balțatu Ina și Balțatu Andreea din odaia nr. 97 a clădirii administrative, situate pe adresa mun. Chișinău, str. Titulescu, 35 cu radierea din evidență a acestora de pe adresa nominalizată (f. d. 4).

Pe parcursul examinării cauzei, pârâții Balțatu Alexandru și Balțatu Ina, prin intermediul avocatului Artur Reguș, au depus referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, prin care au cerut respingerea acțiunii ca neîntemeiată (f. d. 23 – 25).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 6 octombrie 2016, a fost respinsă acțiunea ca nefondată (f. d. 48, 51 - 53).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, a fost respins apelul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 6 octombrie 2016 (f. d. 78 – 88).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel s-a călăuzit de art. 6 din Codul civil, art. 46 din Legea nr. 780 din 27 decembrie 2001, privind actele legislative, art. 110, 111, 113 din Codul cu privire la locuințe și art. 123 din Codul de procedură civilă.

La 14 martie 2017, Curtea de Apel Chișinău le-a expediat participanților la proces copia deciziei integrale din 16 februarie 2017 (f. d. 89).

La 14 aprilie 2017, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanței din 6 octombrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurentul a afirmat că soluțiile instanțelor ierarhic inferioare, referitoare la regimul juridic al odăii eliberate lui Balțatu Alexandru, nu sunt opozabile situației din speță, deoarece Codul cu privire la locuințe al R.S.S. Moldovenești, aplicat de instanțe anterior, a fost abrogat prin Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015. Astfel, instanțele de judecată au pus eronat la baza hotărârii regula prevăzut de art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, conform căruia au constatat că încăperea nu are statut de locuință serviciu.

Departamentul Instituțiilor Penitenciare a susținut că dreptul de folosință a încăperii din litigiu nu este unul perpetuu, ceea ce rezultă din art. 33 din Legea cu privire la locuințe. Totodată, recurentul a pretins că situația juridică a familiei Balțatu

se află în curs de realizare, întrucât locuiesc până în prezent în odaia de referință. Așadar, instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat art. 6 alin. (1) din Codul civil, fiind imperios de a soluționa cauza în acord cu art. 6 alin. (2) din legea citată.

Din punctul de vedere al acestuia, dreptul persoanei de a nu putea fi evacuat din locuința repartizată nu este unul absolut, după cum a fost constatat de instanța de apel, ci un drept relativ. Mai mult, instanța de apel admite, într-un mod absolut ilegal, domicilierea persoanelor într-o încăpere care nu este destinată pentru aceasta, tolerând utilizarea bunurilor publice contrar destinației.

La fel, recurentul a susținut că imobilul în care locuiește actualmente familia Balțatu nu are statut de cămin, fiind, în esență, o clădire administrativă.

La 7 iunie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de recurs lui Balțatu Alexandru, Balțatu Ina, Balțatu Andreea și avocatului Artur Reguș, informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (f. d. 101).

Până la data examinării cauzei, intimații nu au depus referință, prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului se decide fără prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, prin emiterea unei încheieri nemotivate despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

În procedura de filtru, completul de judecată a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 16 februarie 2017 a fost expediată în adresa părților la 14 martie 2017 (f. d. 89), însă la materialele cauzei nu a existat dovada recepționării efective a acesteia de către participanții la proces. Totodată, recurentul nu a reușit să probeze primirea corespondenței la adresa acestuia, iar, în lipsa unor înscrisuri pertinente, instanța de recurs nu a putut stabili cu precizie momentul, când a fost comunicată hotărârea motivată a instanței de apel.

Astfel, în atare situație și pentru a nu admite o ingerință disproporțională în dreptul de acces liber la justiție, dar având în vedere data expedierii deciziei contestate (14 martie 2017), instanța de judecată a constatat că recursul declarat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare la 14 aprilie 2017 este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, materialele cauzei au confirmat faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă. La fel, a fost stabilit că instanța de apel a comis încălcări procedurale, care se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (3) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 iulie 2017, recursul supus judecării a fost considerat admisibil spre examinare în fond (f. d. 117).

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimății au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson v. Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä v. Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Suplimentar, în parag. 26 – 27 din decizia Curții Constituționale nr. 95 din 19 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 din Codul de procedură civilă, Curtea a statuat că în cazul procedurilor care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacră verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Verificând decizia contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare este întemeiat și urmează a fi admis, cu dispunerea casării deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 și trimiterea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de judecată notează că, prin prisma art. 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, are obligația pozitivă, instituită de legislator, de a controla din oficiu decizia contestată din punct de vedere al respectării normelor de drept procedural.

Astfel, conform art. 432 alin. (3) din legea citată, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei.

Această situație poate apărea atunci când, la examinarea cauzei, instanța de judecată a încălcat prevederile articolului 49 din Codul de procedură civilă sau au existat temeiurile prevăzute la articolele 50 și 51 din același cod, însă judecătorul ori completul de judecată nu s-au abținut de la judecată.

În plus, articolul 6 parag. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, impune ca un tribunal care intră în sfera sa de aplicare să fie independent și imparțial. De regulă, imparțialitatea se definește prin lipsa oricăror preferințe sau atitudini părtinitoare și poate fi analizată în diverse moduri. Conform jurisprudenței constante a Curții, existența imparțialității în sensul art. 6 parag. 1 trebuie să se stabilească în funcție de: (I) *un test subiectiv*, în cadrul căruia trebuie să se țină seama de convingerile personale și comportamentul unui anumit judecător într-o anumită cauză; și (II) *un test obiectiv*, în cadrul căruia se stabilește dacă instanța în sine și, printre alte aspecte, componența acesteia, au oferit garanții suficiente pentru excluderea oricărui dubiu legitim în legătură cu imparțialitatea acesteia (a se vedea, *inter alia*, *Fey v. Austria*, 24 februarie 1993, parag. 28 și 30, *Wettstein v. Elveția*, 21 decembrie 2000, parag. 42, *Volkov v. Ucraina*, 9 ianuarie 2013, parag. 104).

Cu toate acestea, în unele cauze, în care poate fi dificilă obținerea unor probe care să infirme prezumția de imparțialitate subiectivă a judecătorului, cerința privind imparțialitatea obiectivă oferă o garanție suplimentară importantă (a se vedea *Pullar v. Regatul Unit*, 10 iunie 1996, parag. 32).

Aplicând criteriile de evaluare a imparțialității unei instanțe în speță, dar și argumentele expuse în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a judecat prezenta cauza cu încălcarea articolului 432 alin. (3) lit. a) din Codul de procedură civilă, ceea ce contravine, în mod flagrant, articolului 26 alin. (3) din Codul de procedură civilă, implicit și dreptului la un proces echitabil, garantat de articolul 6 parag. 1 din Convenție Europeană a Drepturilor Omului.

Instanța de recurs observă că, la 30 octombrie 2014, judecătorii Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi, Ion Muruianu și Nicolae Craiu, au participat la examinarea, în ordine de apel, a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Departamentul Instituțiilor Penitenciare împotriva Balțatu Alexandru și Balțatu Ina, privind pierderea dreptului de folosirea spațiului locativ, evacuarea din odaia nr. 97 din str. N. Titulescu, 35, mun. Chișinău și radierea vizei de reședință (f. d. 42 – 44).

Astfel, în urma judecării cauzei, completul de judecată enumerat mai sus, a constatat că locuința odaia nr. 97 din str. Titulescu, 35, mun. Chișinău, unde sunt înregistrați intimații Balțatu Alexandru și Balțatu Ina, nu este o locuință de serviciu și

nu există temeiuri legale ca aceștia să fie evacuați din încăpere. În mod corespunzător, această circumstanță a constituit un temei de a respinge apelul formulat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare în favoarea lui Balțatu Alexandru și Balțatu Ina și de a menține hotărârea primei instanțe de respingere a acțiunii (f. d. 43).

În aceeași ordine de idei, la 24 aprilie 2016, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Balțatu Alexandru, Balțatu Ina și Balțatu Andreea, privind evacuarea din odaia nr. 97 din str. N. Titulescu, 35, mun. Chișinău și radierea vizei de reședință.

Prin urmare, instanța subliniază că, atât prima instanța (f. d. 48, 51 – 53), cât și instanța de apel (f. d. 78 – 88), fiind investite cu judecarea prezentei pricini, au hotărât că sunt neîntemeiate capetele de cerere cu privire la evacuarea intimaților din imobilul sus indicat și radierea vizei de reședință, respingând cererea de chemare în judecată, dar și cererea de apel.

La adoptarea acestor soluții, ambele instanțe au reținut, în calitate de probă, decizia Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014, care a confirmat faptul că odaia nr. 97 din str. N. Titulescu, 35, mun. Chișinău, nu a fost acordată lui Balțatu Alexandru ca locuință de serviciu, iar aceste circumstanțe sunt în corespundere cu principiile lucrului judecat și nu trebuie demonstrate (f. d. 87). Așadar, instanța a precizat că Balțatu Alexandru a obținut, în baza legii în vigoare la acel moment, dreptul de a nu putea fi evacuat din spațiul locativ din litigiu, fără acordarea altui spațiu locativ, așa cum prevedeau art. 110, 111, 113 din Codul cu privire la locuințe (în redacția a. 1983) (f. d. 87).

Colegiul lărgit notează că prezenta cauză civilă a fost examinată, în ordine de apel, în următoarea componență: președintele ședinței, judecătorul Nelea Budăi și judecătorii, Valeri Efros și Muruianu Ion (f. d. 79 - 88).

Ansamblul celor relatate, denotă că preocupările instanței de recurs cu privire la imparțialitatea judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi și Muruianu Ion au provenit din faptul că ambii judecători au fost implicați anterior în procedurile de apel, în cauza civilă dintre aceleași părți, cu același obiect, fiind invocate, în prezentul litigiu, alte temeiuri de evacuare a intimaților din odaie. Această situație ar putea pune ridica dubii cu privire la respectarea dreptului recurentului la un proces echitabil în partea analizată *supra*.

La acest capitol, instanța de judecată consideră că acestea îndoieli depind, în mod concret, de circumstanțele cauzei și trebuie cercetate de la caz la caz. În special, este necesar să se analizeze dacă legătură dintre problemele de fond din cauzele civile indicate mai sus sunt atât de apropiate, încât să existe dubii cu privire imparțialitatea judecătorilor care participă la luarea deciziilor finale (*a se vedea*, inter alia, *Indra v. Slovacia*, 1 februarie 2005, parag. 53 sau *Hit D.D. Nova Gorica v. Slovenia*, 5 iunie 2014, parag. 40).

Din aceste raționamente, instanța va aplica, în continuare, testul subiectiv și testul obiectiv în privința completului de judecată.

La aplicarea demersului subiectiv, Curtea Europeană a statuat în mod constant că imparțialitatea personală a unui judecător trebuie să fie prezumată până când nu există dovada contrariului (*a se vedea, Hauschildt v. Danemarca*, 24 mai 1989, parag. 47 sau *Kyprianou v. Cipru* [GC], 15 decembrie 2005, parag. 119).

În cazul de față, în lipsa oricăror dovezi contrare, nu există niciun motiv de îndoială cu privire la imparțialitatea personală a judecătorilor Nelea Budăi și Ion Muruianu. Mai mult, trebuie remarcat faptul că simpla participare a acestora în ambele cazuri nu poate fi calificată ca o dovadă suficientă a părtinirii personale a acestora (*a se vedea*, în acest sens, *Golubović v. Croației*, 27 noiembrie 2012, parag. 51).

În ceea ce privește demersul obiectiv, este necesar să se stabilească dacă, în afară de comportamentul personal al unuia dintre judecători, există împrejurări pertinente care pot ridica îndoieli cu privire la imparțialitatea acestuia (*a se vedea, Indra v. Slovacia*, 1 februarie 2005, parag. 49, *Toziczka v. Polonia*, 24 iulie 2012, parag. 35, *Korzeniak v. Polonia*, 10 ianuarie 2017, parag. 49).

În primul rând, instanța reține, în baza proceselor – verbale ale ședințelor de judecată din 2 februarie 2017 (f. d. 71) și 16 februarie 2017 (f. d. 77), că nici un judecător dintre cei nominalizați nu și-au luat abținere, dar nici participanții la proces nu au depus declarație de recuzare împotriva acestora.

Totuși, orice judecător în privința căruia există un motiv legitim de lipsă de imparțialitate trebuie să se retragă. Or, chiar și aparențele pot avea o anumită importanță sau, cu alte cuvinte, „nu trebuie doar să se facă dreptate, ci trebuie să se vadă că se face dreptate”. Este în joc încrederea pe care instanțele dintr-o societate democratică trebuie să o inspire publicului (*a se vedea De Cubber v. Belgia*, 26 octombrie 1984, para. 26). În consecință, sintetizând cele menționate, instanța opinează că lipsa abținerilor și declarațiilor de recuzare este importantă, dar nu este decisivă, iar ceea ce este esențial dacă aceste temeri pot fi considerate justificat obiective (*a se vedea, inter alia, Micallef v. Malta*, 15 octombrie 2009, parag. 96).

În al doilea rând, Colegiul notează că, atât decizia Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014, cât și decizia instanței de apel din 16 februarie 2017, au vizat aceleași fapte, și anume dreptul intimaților de a locui în odaia nr. 97 din str. N. Titulescu, 35, mun. Chișinău. Astfel, este evident că încercarea recurentului Departamentul Instituțiilor Penitenciare de ai evacua pe intimați în conformitate cu noua Legea cu privire la locuințe constituie, în fond, o reexaminare a hotărârilor judecătorești adoptate în cadrul procedurii inițiale. Această opinie este consolidată și pe faptul că recurentul, în cererea de recurs supusă examinării, critică aplicarea de către judecători, în decizia contestată, a principiului prevăzut în art. 123 alin. (2) din

Codul de procedură civilă, în baza căruia au stabilit că încăperea nu are statut de locuință serviciu. Prin urmare, recurentul a subliniat că regimul juridic al odăii eliberate lui Balțatu Alexandru, nu sunt opozabile situației din speță, urmând a fi dovedite din nou în conformitate cu Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe.

De asemenea, deși dreptul de a locui în odaia din speță este unul în realizare, judecătorii Nelea Budăi și Ion Muruianu au stabilit că noua Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015 nu reglementează sub niciun aspect conduita de urmat, în cazurile persoanelor, care asemenea familiei Balțatu, au obținut sub imperiul legii vechi un drept de a locui în odaia nr. 97. Dimpotrivă cu cele indicate, articolul 59 al legii citate prevede în alineatele (3) – (6) obligațiile care urmează a fi executate de către persoanele asigurate cu locuințe din fondul public de locuințe și de autoritățile administrației publice locale în privința acestor încăperi, după intrarea acestei legi în vigoare. De fapt, conform articolului 6 alin. (2) din Codul civil, legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.

Prin urmare, aceste circumstanțe, reprezintă momente decisive cu privire la judecarea cauzei. Mai mult, rolul judecătorilor Nelea Budăi și Ion Muruianu, într-un complet de 3 judecători, este foarte semnificativ, iar ultimul a fost raportor asupra cazului. Așadar, hotărârile pronunțate în ambele cazuri s-au referit la fondul cauzei și au fost nefavorabile recurentului.

Instanța de judecată opinează că, în lumina celor prezentate, există fapte pertinente și obiective care ar putea genera îndoieli justificate în ceea ce privește imparțialitatea completului Curții de Apel Chișinău, fiind încadrate în temeiul prevăzut la art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă. Din această perspectivă, rezultă că participarea judecătorilor Nelea Budăi și Ion Muruianu era imposibilă la examinarea cauzei în ordine de apel, iar motivele constatate supra ridică dubii în partea ce ține de obiectivitatea și nepărtinirea acestora.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel în contradicție cu normele de drept procedural a purces la examinarea acestuia în fond. Mai mult, eroarea judiciară enunțată nu poate fi corectată de către instanța de recurs, fiind unul din temeiurile de trimitere a pricinii spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Pe baza celor prezentate, dar și având în vedere că normele de drept procedural au un caracter absolut și imperativ pentru instanțele de judecată, iar încălcarea acestora atrage după sine casarea deciziei, instanța de recurs nu va analiza argumentele invocate în cererea de recurs, care vizează fondul cauzei. Această împrejurare, în sine, reprezintă o garanție împotriva unei eventuale prejudicieri a

imparțialității și independenței instanței, care urmează să judece cauza în ordine de apel.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat Departamentul Instituțiilor Penitenciare, de a casa decizia instanței de apel din 16 februarie 2017 și de a trimite pricina spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o hotărâre legală, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Departamentul Instituțiilor Penitenciare împotriva Balțatu Alexandru, Balțatu Ina și Balțatu Andreea, privind evacuarea din clădirea administrativă și radierea vizei de reședință,

cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Svetlana Filincova

Ion Druță

Oleg Sternioală

Luiza Gafton